

Datahub / Kerttu Korpelainen

13.8.2021

Datahub seurantaryhmän Teams-kokous

Aika 13.8.2021 klo 9.00 - 10.30

Paikalla	Arto Rajala Riina Heinimäki Riitta Vaissalo Mari Eskelinen Tommi Pyhähuhta Ville Sihvola Toivo Hurme Pasi Kuokkanen Joonas Tervo	Työ- ja elinkeinoministeriö Energiateollisuus ry Fortum Markets Oy Helen Oy Caruna Oy Elenia Oy Paikallisvoima ry Suomen Sähkökäyttäjät ry Energiavirasto
	Pasi Aho (pj.) Kerttu Korpelainen (siht.) Pasi Lintunen Minna Arffman Saku Palanne	Fingrid Datahub Oy Fingrid Datahub Oy Fingrid Datahub Oy Fingrid Datahub Oy Fingrid Datahub Oy (asialistakohdassa 5)

Käsiteltävät asiat

1 Avaus, esityslistan hyväksyntä ja osallistujien esittäytyminen / Aho

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.02 ja kävi läpi päivän esityslistan. Puheenjohtaja kertoi, että jatkossa Seurantaryhmässä Helenin edustajana toimii Mari Eskelinen. Energiaviraston edustajana Suvi Lehtistä kokouksessa sijaisti Joonas Tervo.

2 Muistuttaminen kilpailulainsäädännön noudattamisesta työryhmissä / Aho

Edustajavaihdoksen myötä puheenjohtaja muistutti ryhmää kilpailulainsäädännön noudattamisesta työryhmätyöskentelyssä [Linkki Fingridin kilpailulainsäädännön ohjeistukseen](#).

3 Edellisen kokouksen pöytäkirja / Aho

Puheenjohtaja kävi läpi [edellisen kokouksen pöytäkirjan 20.5.2021](#). Pöytäkirjaan ei nousut kommentoitavaa ja edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

4 Sähkömarkkina-asetusten & käyttöönottojaksoon liittyvän lakimuutoksen valmistelujen tilannekatsaus / Rajala

Rajala kertoi sähkömarkkina-asetusten & käyttöönottojaksoon liittyvän lakimuutoksen valmistelujen etenemisestä ryhmälle.

- 12.8.2021 valtioneuvosto hyväksyi uuden asetuksen sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta, josta uutisoitiin lehdistötiedotteella ([tiedote TEMin sivuilla](#)).

Asetuksessa säädetään mm. 15 minuutin taseselvitysjaksoon ja yhden taseen malliin siirtymisestä sähkömarkkinoilla sekä annetaan tarkentavat säännökset datahubin käyttöönoton edellyttämistä muutoksista sähköntoimitusten selvitykseen.

Rajala kertoi, että lausuntokierroksen jälkeen eniten muutoksia tehtiin uuden sukupolven mittareiden vaatimuksiin ja käyttöönoton siirtymäaikaa pidennettiin vuoteen 2031 saakka. Mittaustietojen näyttäminen mittareiden näytöllä nähtiin ristiriitaisena verraten EU:n tietosuoja-asetukseen, eikä lakiin näin ollen tule vaadetta lisäsääntelylle asian osalta. Valtioneuvoston asetus sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta (VNA) julkaistaan säädöskokoelmaan viikon sisällä. VNA ja sen perustelumistio lähetetään toimialan järjestöille, Energiavirastolle sekä Fingridille ja tätä voi jakaa eteenpäin.

- Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen sähkökaupassa ja sähköntoimitusten selvityksessä noudatettavasta tiedonvaihdosta osalta Rajala kommentoi, että se tulaa antamaan lähiaikoina elo-/syyskuussa 2021.
- Lopuksi Rajala kävi läpi tilanteen hallituksen lakiesitykseksi (HE) sähkömarkkinalain muuttamisesta ja laiksi eräistä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönottoon liittyvistä toimenpiteistä, josta jälkimmäisestä tehtiin oma esityksensä, sillä tätä ei haluttu osaksi laajempaa sähkömarkkinadirektiiviä. Lakiesitys lähti käännettäväksi kesäkuussa ja perusteluosat saatiin käännöksestä 19.6. Aikataulullisesti HE:n tilanne on, että se on lähtenyt lain tarkastukseen lausuntokierrosten muutosten pohjalta kesälomien aikana ja myös ruotsinkielinen laintarkastuspyyntö on lähtenyt liikkeelle. Rajala uskoo, että asetus pystytään antamaan suunnitellussa aikataulussa viikolla 34 (tai viimeistään viikolla 35) eduskuntaan. Eduskunnan talousvaliokuntaa on informoitu asian kiireellisyydestä, jotta asetus saataisiin voimaan suunnitellusti 31.10.2021.

Taustaryhmältä saatiin hyvä pohja lainvalmisteluvaiheessa ja teknisiä korjauksia tehtiin jo ennen lausuntokierrosta. Lausuntokierroksella saatiin hieman palautetta, muttei huomattavaa määrää. Enemmän nousi esiin yksityiskohtiin liittyviä ehdotuksia ja pari/kolme lausuntoa, joissa tuotiin esiin huoli, pystytäänkö toimialalla järjestelmämielellä saavuttamaan valmius annetussa aikataulussa.

Verraten sähkömarkkinalakiin ainoa muutos tehtiin pykälään 71, joka koskee sähkön mittausta kiinteistön sisäisessä verkossa. Rajapistemittauksia koskevaa osuutta ja asetuksen antovaltuuksia muutettiin.

Energiaviraston antaman lausuntoon perustuen ja mitä tulee sähkömarkkinalain 102 §, tullaan yksilöimään tarkemmin, mitä kirjatulla säännöksillä tarkoitetaan. Tilanteessa, jossa vähittäismyyjän toimitus loppuasiakkaalle siirtyy jakeluverkonhaltijalle, jvh:n toimitus jatkuu niin pitkään, että on tehty toimet loppuasiakkaan sopimuksen siirtämisestä toimitusvelvolliselle myyjälle. Näin varmistetaan, ettei loppuasiakkaan sähkökatke, vaikka oma myyjä poistuisi markkinoilta. EV:n valvontatoimivallan osalta tarkennettiin, että se koskee nimenomaan yhtiöiden toiminnan valvontaa eikä viranomaisen toiminnan valvontaa.

Käyttöönottojakso (rakenteellisten tietojen jäädytys) alkaa 1.11.2021 ja päättyy 31.3.2022. Rajala kertoi, että lakiin on käyttöönottoajankohtaan (21.2.2022) sisäl-

Datahub / Kerttu Korpelainen

13.8.2021

lytetty vuoden siirtymäaikamahdollisuus, mutta tämä on viimeinen keino, jottei lakimuutoksia tarvitse erikseen viedä eduskuntaan, jos jouduttaisiin tilanteeseen, jossa käyttöönottoa jouduttaisiin siirtämään. Ministeriön kanta on edelleen, että datahubin käyttöönotto tehdään suunnitellusti 21.2.2022.

Puheenjohtaja kommentoi, että lainsäädäntö etenee siis suunnitellussa aikataulussa eikä merkittäviä muutoksia lausuntakierroksen jälkeen ole tehty, eli asiat ovat tässä mielessä hyvällä mallilla.

5 TUKO I tulokset ja valmistautuminen TUKO II harjoitukseen / Palanne

5.1 TUKO I tulokset

Palanne kertasi esityksensä alkuun tuotannollisten koekäyttöjen tarkoituksen ja tavoitteet. Sertifiointit ovat nyt pääosin tehty sekä kunnossa ja nyt edetään toiseen TUKO harjoitukseen. Palanne esitti aikataulun käyttöönoton harjoitusten etenemisestä, esitysmateriaali löytyy pöytäkirjan liitteenä.

TUKO1 harjoitukselle asetettiin tavoitteeksi, että järjestelmien alustus ja yhteyksien testaus onnistuu niin markkinaosapuolten kuin datahubinkin päässä. Tämä tavoite saavutettiin ennen harjoituksen alkua. Toisena tavoitteena oli, että tietokonversio ja migraatio datahubiin onnistuvat ja tämäkin tavoite saavutettiin ja myös tiedon laadun osalta päästiin riittävälle tasolle. Kolmantena tavoitteena oli, että mittaustiedon toimittaminen onnistuu. Mittaustietojen toimittamisessa ja vastaanottamisessa oli ongelmia ja tilannekuva jäi epäselväksi. Viimeisenä tavoitteena oli, että markkinatapahtumat onnistuvat. TUKO1 harjoituksessa saatiin kyllä paljon onnistuneita tapahtumia, mutta ei massoina.

Yleisinä havaintoina TUKO1 harjoituksessa Palanne mainitsi mm. käyttöönottovaiheen onnistumisen, harjoituksen etenemisen suunnitelman mukaisesti ja ilmenneisiin ongelmiin pystyttiin reagoimaan nopeasti. Harjoituksessa löydettiin myös paljon ongelmia, joita ratkottiin hyvässä hengessä. Selkein kehityskohteina esiin nousivat, että toiminnan painopisteen pitää olla kaikilla päivittäisellä toiminnassa ei ongelman ratkaisussa, datahub-järjestelmän tilannekuvan tulee olla parempi, tiedottamista tulee tehostaa ja osapuolten kanssa kommunikoinnin on oltava suorempaa.

Datahubista löytyi harjoituksen aikana mittaustietojen käsittelystä ongelma, joka esti tietojen vastaanottamista. Ongelma on korjattu TUKO2 harjoitukseen. Palanne havainnollisti TUKO1 harjoituksen tapahtumamääriä prosesseittain. Kaikkia markkinaprosesseja ei tullut esiin harjoituksen aikana.

Heinimäki kysyi mittaustietojen hakemisessa havaitusta ongelmasta osapuolten päässä, ja seurattiinko sanomarakajapintaa vaiko käyttöliittymää käyttäneitä myyjiä. Palanne vastasi, että mittaustietoja jäi paljon sanomajonoon harjoituksen aikana, operatiivisessa vaiheessa vastaavaa ongelmaa ei odoteta, sillä myyjän intresseissä on hakea mittaustietoa esim. laskutuksen tekemiseksi. Ongelmaa seurattiin rajapintakäyttäjien osalta ja seurataan myös mitä TUKO2 harjoituksen aikana tapahtuu.

5.2 Valmistautuminen TUKO II harjoitukseen

Ylätason tavoitteina toiselle TUKO harjoitukselle ovat:

Fingrid Datahub Oy

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 2745543-5, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Datahub / Kerttu Korpelainen

13.8.2021

- Käyttöönottoimenpiteet & markkinaprosessit toimivat ja onnistuvat sujuvasti
- Viestintä ja kommunikaatio toimivat
- Kenraaliharjoitukseen ja tuotantokäyttöön on valmius

TUKO2 harjoituksessa tärkeää on keskittyminen käyttöönottoimien ja yksittäisten tapahtumien sijaan sujuvaan tuotantokäyttöön. Palanne näytti myös TUKO2 aikataulun, jossa ollaan jo hyvässä vauhdissa. Toisessa harjoituksessa markkinaosapuolet pystyvät pääosin käyttämään rajapintoja, eikä käyttöliittymän kautta harjoitukseen osallistuvia ole kuin muutama.

Datahub-järjestelmä on jo alustettu toiseen TUKO harjoitukseen ja kaikki on mennyt sujuvasti. Viikolla 33 edetään pääkonversioon ja tehdään tietojen lataus datahubiin. Varsinainen tuotannollinen koekäyttö alkaa 1.9. Toisessa harjoituksessa myös puskurien purkuun osallistuvia osapuolia on näillä näkymin 61 kpl. [Valmistautuminen käyttöönottoon](#) -sivulla voi seurata ajankohtaista tietoa TUKOn etenemisestä, ja sivulle on myös lisätty listaus osapuolista, jotka ovat osallistumassa puskurien purkuun.

Puheenjohtaja kommentoi, että TUKO 2 harjoituksen osalta mennään siis jo hyvässä vauhdissa. Vaissalo kysyi, mikä nähdään Fingridillä suurimpana riskinä käyttöönoton näkökulmasta? Puheenjohtaja vastasi, että mittaustietojen toimituksen toiminen ja taseselvitysprosessin hallinta on tunnistettu suurimmiksi riskeiksi. Riskinä TUKO2 harjoituksen onnistumiselle on, että mukana on nyt myös osapuolia, jotka eivät pystyneet osallistumaan ensimmäiseen TUKO harjoitukseen eli ovat takamatkalla muihin osapuoliin nähden. Mikäli TUKO harjoituksissa jää jotain saavuttamatta, niin tehdään arviointi pystytäänkö esiin nousseet haasteet kenraalissa taklaamaan. Aho korosti, että Fingrid haluaa olla herkästi kuulolla kaikissa mahdollisissa ongelmissa.

Vaissalo kysyi, onko datan laatu riittävällä tasolla? Palanne vastasi, että datan laatu on riittävällä tasolla ja alkulatauksen osalta tieto on hyvällä tasolla.

Pyhähuhta tiedusteli, milloin on viimeisin hetki, jolloin arvioidaan 21.2.2022 käyttöönottoon valmiutta? Puheenjohtaja kommentoi, että TUKO 2:ssa nähdään, kellä on valmius käyttöönottoon ja mikäli ongelmia tulee vastaan, niin tehdään sitten päätökset niiden osalta. TUKO 2 harjoituksen hyväksytysti läpäiseminen on tärkeä tarkastuspiste, ja kenraaliharjoituksessa pitää pystyä jo täysipainoisesti harjoittelemaan käyttöönottoa.

6 Syksyn datahub tapahtumat / Korpelainen

Syksyllä on tulossa paljon datahub webinaareja, koulutuksia sekä TUKO tilannekatsauksia. Listaus syksyn tapahtumista löytyy esitysmateriaalista pöytäkirjan liitteenä.

7 Muut asiat

Tervo kertoi, että Energiavirasto on viimeistellyt datahubin palveluehtoja koskevan valmistelupäätöksen. Lintunen kommentoi Datahubin palvelusopimusten osalta, että jos mitään suuria yllätyksiä ei tule, niin tavoitteena on sopimusten allekirjoitusprosessin käynnistäminen jo lähiaikoina. Rekisteröityminen datahubiin tullaan vaatimaan myös muilta verkonhaltijoilta, jotka ovat mittausvastuullisia jakeluverkkoihin liittyvissä rajapistemittauksissa. Kohdassa 4 käsitellyn lakiesityksen mukaisesti EV:n tulee vahvistaa kyseisen muun verkonhaltijan sopimuksen palveluehdot. Palveluehdot pyritään saamaan vahvistamisprosessiin EV:lle mahdollisimman pian.

Datahub / Kerttu Korpelainen

13.8.2021

8 Seuraava kokous

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.30. Seurantaryhmän seuraava kokous on 13.10.2021 klo 9:00 – 12:00.

Liitteet Esitysmateriaali

Jakelu Seurantaryhmä
Pasi Lintunen
Saku Palanne
Minna Arffman